

Jaarplan
2022

maart 2021

Zichtbaar, Vindbaar, Bereikbaar en
Inclusief

Inleiding

Voor het Sociaal Domein zijn de gevolgen van de afschaling van taken van het Rijk naar de gemeente van dominante betekenis voor het maken van nieuw 'eigen' beleid. De 'transitie' in 2015 is inmiddels voltooid. Het is nu tijd voor een 'transformatie' zodat er door betrokken partijen ook daadwerkelijk anders gewerkt gaat worden. De gemeente Capelle heeft dit in 2020 verder uitgewerkt in het visiedocument 'Capelle: Voor Elkaar!', waarin innovatie en partnerschap centraal staan. Partnerschap in Capelle, betekent verder bouwen aan samenwerking met verbonden partijen in het Sociaal Domein.

'Capelle: Voor elkaar!' is ook de inhoudelijke basis voor de opdracht aan Welzijn Capelle. In de Dienstverleningsopdracht 2020-2023 wordt dit verder uitgewerkt. Vanuit deze visie, beleidskaders en andere beleidsnotities krijgt deze opdracht vorm en inhoud. Dat houdt in dat Welzijn Capelle zich, samen met haar partners binnen het sociaal domein, bij de uitvoering van haar opdracht richt op:

1. De sociale basisinfrastructuur
  - de basis op orde houden en verstevigen
  - meer aandacht voor preventie om daarmee problemen later te voorkomen
2. Toegang en integraliteit
  - laagdrempelige toegang
  - maatwerk bieden, integraler werken en één aanspreekpunt
  - aanpak zware- en multiproblematiek

De sociale basisinfrastructuur is primair gericht op het voorkomen van het ontstaan van zwaardere problematiek en hiermee dus ook het voorkomen van meer vraag naar (nog) meer professionele ondersteuning. De sociale basisinfrastructuur is echter ook een dagelijks vangnet voor (wijk)bewoners die al met zwaardere problematiek te maken hebben en kan hiermee dus ook een bijdrage leveren aan dagstructuur, herstel en reïntegratie.

Toegang en integraliteit is voor alle hulpvragers van belang om de juiste hulp op het juiste moment te kunnen krijgen. Welzijn Capelle heeft hierin zowel 'aan de voorkant' als in de daadwerkelijke ondersteuning van cliënten een belangrijke rol te vervullen, zowel in de ondersteuning zelf (van licht tot zwaar) als in de verbinding naar andere relevante stakeholders.

Naast de herijkte visie op het sociaal domein wordt in 2021 toegewerkt naar een nieuw beleidskader WMO-gezondheid en een nieuwe Jeugdnota. De visie op het Sociaal Domein is hierbij een belangrijke gemeenschappelijke basis. In de uitwerking hiervan zal moeten blijken welke aanvullende betekenis dit krijgt voor de opdracht aan Welzijn Capelle.

In 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Dat betekent dat de verschillende partijen hun verkiezingsprogramma's voor de zomer van 2021 zullen gaan schrijven. Naar verwachting zal er nog meer worden ingezet op lokale, kleinschalige en toegankelijke inzet van zorg- en welzijn voor de inwoners van Capelle. Van alle lokale organisaties wordt verwacht dat zijn hieraan hun bijdrage zullen leveren. Welzijn Capelle wordt hierin zowel als initiator als 'verbinder' gezien. Zowel bij collectieve activiteiten van bewoners als bij individuele hulpvragen wordt de coördinerende rol en het casemanagement steeds relevanter om de juiste zorg/aandacht/ondersteuning op de juiste plek te krijgen.

In jaarlijkse prestatieafspraken tussen Gemeente en Welzijn Capelle wordt de hoofdopdracht aan Welzijn Capelle uitgewerkt in een viertal thema's, te weten:

1. Meer samen
2. Zonder geldzorgen

3. Gezond, veilig en kansrijk opgroeien
4. Vroegtijdige & integrale hulp

Aan de hand van deze thema's wordt de opdracht aan de diverse werkzame onderdelen in samenhang met elkaar gebracht. Voor het MT van Welzijn Capelle is dit de basis voor een inhoudelijke jaarplan voor 2022 waarin door onszelf nog een extra inhoudelijke focus wordt aangebracht. Hiernaast is de ontwikkeling van landelijk naar lokaal beleid en de beoogde transformatie de basis geweest voor een meerjarenstrategie van Welzijn Capelle die in maart 2021 aan het College van B&W is voorgelegd. Keuzes die in het kader van dit jaarplan zijn gemaakt zijn hierop gebaseerd.

Insteek Welzijn Capelle

Welzijn Capelle geeft invulling aan haar werkzaamheden vanuit de visie dat iedere Capellenaar zo zelfstandig mogelijk functioneert in het persoonlijk leven en waar mogelijk een bijdrage levert aan de samenleving. Dit vanuit de overtuiging dat iedereen ertoe doet.

De missie van Welzijn Capelle is gericht op:

- het voorkomen van zwaardere vormen van hulp en zorg;
- het versterken van de eigen kracht en de kwaliteit van het sociaal netwerk door het activeren en/of ondersteunen van Capellenaren die dit nodig hebben;
- het verbinden van de (dagelijkse) leefwereld met de 'systeemwereld' en hierbij de participatie en integratie van Capellenaren te bevorderen.

De doelstelling van *Capelle Voor Elkaar* en onze eigen missie willen we verder concretiseren door nog meer zichtbaar, vindbaar en bereikbaar te zijn. De coronacrisis overtuigt ons van de noodzaak hiervan voor de inwoners van Capelle. Veel organisaties blijken in deze tijd minder goed bereikbaar en beschikbaar te zijn voor hulp en ondersteuning of simpelweg voor een luisterend en meedenkend oor. Dit terwijl professionele bereikbaarheid juist nu in veel situaties noodzakelijk is.

Hiernaast merken wij vanuit onze contacten dat er veel bewoners zijn die zich niet voldoende thuis of welkom (meer) voelen in onze samenleving. Door corona is dat gevoel of idee voor een deel van hen ook nog toegenomen. Dat kan te maken hebben met de overheid die hun ogen onbetrouwbaar is gebleken (denk b.v. aan de Toeslagenaffaire) of 'de verkeerde maatregelen' heeft genomen gedurende de coronatijd. Maar ook met allerlei vormen van uitsluiting of discriminatie die ertoe leiden dat de samenleving minder inclusief uitpakt dan gewenst. Het welzijnswerk heeft een rol in het bevorderen van een 'inclusieve samenleving' waarin iedereen zich thuis kan voelen. In 2022 zullen wij hier meer werk van gaan maken, in samenspraak en afstemming met onze partners

Zichtbaar staat dus voor onze aanwezigheid op die plekken waar Capellenaren onze ondersteuning of samenwerking nodig hebben. Dat kan in de wijken zijn in de Huizen van de Wijk, in de KinderLabs of bij evenementen of activiteiten, maar ook achter de voordeur als we Eropaf gaan of op de diverse sociale media of via livestream-sessies. In 2021 gaan we ervoor zorgen dat Capellenaren en Capelse organisaties nog beter weten wat wij doen en wat we voor hen kunnen betekenen. Hierin betrekken we ook 'de verhalen' en ervaringen van bewoners, hulpvragers, deelnemers aan activiteiten en dergelijke. Zichtbaarheid komt ook terug bij het goed kunnen verantwoorden van al je inspanningen. Door een extra ondersteuning vanuit de gemeente wordt er in 2021 overgeschakeld naar een nieuwe registratiesysteem waarmee ook de verantwoording weer kan voldoen aan de kwaliteitseisen van deze tijd.

Vindbaar heeft vooral te maken met onze diversiteit aan 'voordeuren en brievenbussen'. Weten bewoners en samenwerkingspartners, maar ook de eigen medewerkers op welke deuren ze allemaal bij ons kunnen aankloppen, wanneer we daar zijn, wie er vervolgens

open doet en weet diegene vervolgens ook wie er nog meer achter de diverse voordeuren actief zijn en op welk moment?

Bereikbaar betekent dat Welzijn Capelle nog meer werk gaat maken van haar bereikbaarheid, zowel onderling, voor onze belangrijkste samenwerkingspartners als voor de Capellenaren die een beroep op ons doen. Hierbij zullen we ook onze online-bereikbaarheid en aanwezigheid nog verder gaan versterken.

Inclusief staat wat ons betreft voor een Capelse samenleving waarin iedereen die dat wil mee kan doen en hiertoe uitgenodigd of uitgedaagd wordt. Inclusief betekent ook dat je zelf bereid bent om je hiervoor in te zetten en je ook inclusief gedraagt. Hiermee wordt het een maatschappelijke norm waarop je elkaar kunt aanspreken of waar nodig kunt corrigeren als dat niet het geval is. Het (gezamenlijk) delen en uitdragen van die norm, bijvoorbeeld in het kader van de Vreedzame Wijk, kan hierbij ondersteunend zijn.

Tot slot

Hoe de wereld er in 2022 voor staat valt lastig te voorspellen. De impact van de coronacrisis is bij het schrijven van dit jaarplan nog onverminderd groot. Ook als het virus op zichzelf minder gevaarlijk is geworden zullen de gevolgen van deze periode nog lang doorklinken in veel levens van Capellenaren. Denk bijvoorbeeld aan kinderen of jongeren met leerachterstanden, werkloosheid, de toename van schulden of de rouw en het verdriet om dierbaren die ernstig ziek zijn geworden of zijn overleden.

Welzijn Capelle zal er alles aan doen om ook dan weer van betekenis te kunnen zijn voor alle Capellenaren die dit nodig hebben.

Hans Roskam
Directeur/bestuurder

Speerpunten 2022

Het uitvoerend werk van Welzijn Capelle is ondergebracht in drie organisatorische eenheden. In deze eenheden zal in 2022 meer focus aangebracht worden op onderdelen die kansrijk zijn of die het nodig hebben om nog meer voor het voetlicht te worden gebracht. Uiteraard is de opdracht vanuit de gemeente hierin leidend, maar waar mogelijk zullen we ook zelf activiteiten ontplooiën die hieraan ondersteunend zijn of de kans op positieve resultaten en effecten voor de Capelse samenleving kunnen versterken.

Samenhang tussen Zorg en Welzijn

Focus op betere zorg in de buurt

De transformatie van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving leidt tot een verschuiving van zorg naar welzijn. Dit brengt nieuwe opgaves in de wijk met zich mee. Extramuralisering, het langer zelfstandig moeten en willen thuis wonen voor ouderen, zorg op afstand (ambulant), sneller naar huis vanuit het ziekenhuis. Het zijn allemaal maatregelen die vragen om een nieuw antwoord vanuit het domein van zorg en welzijn. Dit vraagt ook om herijking van taken in het professionele welzijnswerk. Er ontstaat nieuw werk op het snijvlak van zorg en welzijn in de buurt, waarbij de inzet vanuit welzijn zich vooral richt op het versterken van het vermogen tot participatie en de verbetering van de kwaliteit van het bestaan van zorgvragers. Uit veel onderzoek blijkt dat inzet vanuit welzijn vraag naar zorg kan voorkomen of verminderen. Voor ons een extra motivatie om hier gefocust mee aan de slag te blijven gaan.

Vanuit 'ons' welzijnsperspectief leidt dit in 2022 tot de volgende aanvullende acties:

- Welzijn Capelle gaat als gecontracteerde WMO-aanbieder nieuwe producten/activiteiten aanbieden en uitvoeren op het vlak van 'persoonlijke begeleiding'.
- Het gerealiseerde lokale netwerk zorg en welzijn 'Capelle Verbonden' wordt gebruikt om activiteiten, projecten en samenwerking tussen zorg en welzijn op wijk- en casusniveau verder te concretiseren.
- Het gebruik van de methode 'Mijn Positieve Gezondheid' is geïntroduceerd bij alle zorg/welzijnsprofessionals in de wijken. Hierdoor wordt vraaggericht werken vanuit cliëntperspectief gestimuleerd en eenzelfde 'taal' gebruikt.
- Eenzaamheid bij ouderen wordt vanuit de coalitie 'samen tegen eenzaamheid' aangepakt. Hierbij is oog voor zowel ontmoetingsactiviteiten als de mate van acceptatie bij betrokkenen in het omgaan met gevoelens van eenzaamheid en het 'alleen kunnen zijn'. Vitaal ouder worden en blijven zal in 2022 meer onder de aandacht worden gebracht. Vitaliteit is ook een speerpunt in het kader van nieuwe transmurale activiteiten. Denk b.v. aan meer aandacht voor 'op gezond gewicht het ziekenhuis in'.
- Meer financiering van preventie-activiteiten door een betere regionale samenwerking met de Ziektekostenverzekeraars.
- Teams Thuiszorg/Huishoudelijke Ondersteuning vertrouwd maken met onze hulp- en dienstverlening, als aanvulling op zorg en hen motiveren tot het inschakelen van, signaleren naar ons indien sociale problematiek wordt gesignaleerd.

Focus op vrijwilligerswerk

Hoewel er al veel vrijwilligers actief zijn in Capelle aan den IJssel, lijkt er nog een onbenut potentieel te zijn aan mensen die zich vrijwillig willen inzetten. De coronacrisis heeft dit nieuwe potentieel blootgelegd. Op verschillende manieren gaat Welzijn Capelle een extra impuls geven aan het onbenutte potentieel.

- Het verder uitbouwen van het trainingsaanbod van het Kenniscentrum met meer aandacht voor talentontwikkeling.
- Het beter faciliteren van vrijwilligers in de wijk via de introductie van *VIP in de wijk* in de Huizen van de Wijk.

- Het vergroten van de pool van vrijwilligers voor informele hulp om extra vraag naar zorg te voorkomen.
- Meer maatjes 'op maat' voor allerlei vormen van dagelijkse ondersteuning.

Focus op integratie en 'echte' inburgering

De maatschappelijke integratie van oud- en nieuwkomers verloopt moeizaam. Veel mensen die in ons land zijn komen wonen, doen niet goed mee in onze samenleving, spreken nauwelijks de (digi)taal en verkeren dagelijks alleen in hun eigen (sub)cultuur. Dit ondanks alle inspanningen die scholen, maatschappelijke organisaties, de overheid en veel betrokken burgers van Capelle leveren. De gemeentelijke verantwoordelijkheid voor inburgering krijgt vanaf 2022 een nieuwe invulling, en dat geeft kansen om een aantal zaken die nu al goed gaan te intensiveren. Welzijn Capelle gaat daarom:

- Het met de partners voorbereiden van de nieuwe gemeentelijke verantwoordelijkheid voor inburgering per 1 januari 2022. Welzijn Capelle blijft hierbij onverkort pleiten voor een volledig integrale Capelse aanpak à la het project Inburgeren Nieuwe Stijl, waarmee bewezen is dat inburgering ook echt in de Capelse samenleving kan plaatsvinden.
- Uitvoering geven aan de VWS-pilot 'financieel ontzorgen statushouders', dit is een begeleidingstraject om statushouders financieel zelfredzaam te maken.

Samenhang in de Hulpverlening en in het Jeugd- en Jongerenwerk

Focus op sluitende hulpverleningsketens

Het maatschappelijk werk is een belangrijke schakel tussen preventie en meer specialistische en zwaardere vormen van hulpverlening. Met het Eropaf team enerzijds en het wijkmaatschappelijk werk anderzijds wordt in 2022 verder gewerkt aan een beter evenwicht tussen preventieve inzet en de aanpak van zware multi-problematiek.

- Verder zetten we permanent in op: Het bevorderen van de doorstroom in de hulpverleningsketen. Doordat er in de keten verstoppingen ontstaan blijven veel hulpvragers onnodig lang cliënt bij het maatschappelijk werk en kan de capaciteit die dit vraagt niet worden ingezet 'aan de voorkant' van de hulpverlening.
- De versterking van het aanmeldteam en een goede verdeling van de hulpvragen. Hierbij worden netwerkpartners betrokken om onnodige 'dubbelingen' te voorkomen en snel zorg te dragen voor de juiste hulp op de juiste plek.

Focus op financiële hulp- & dienstverlening

Veel Capellenaren hebben schulden en leven langere tijd in armoede. Dit vaak zonder perspectief op verbetering van hun situatie. Meer dan 80% van de mensen die aankloppen voor hulp bij Welzijn Capelle hebben schulden of naast andere problematiek ook nog schulden. In 2019 heeft de gemeente het plan Brede schuldenaanpak vastgesteld. Vanaf 2020 is Welzijn Capelle de toegang tot financiële- en schuldhulpverlening. In 2021 wordt deze functie evenals de functies vroegsignalering, financiële educatie en nazorg doorontwikkeld.

- In 2022 is de toegang versterkt, is de vroegsignalering als werkwijze geïmplementeerd en wordt er gewerkt aan nazorg en het duurzaam realiseren van financiële redzaamheid van bewoners.
- In 2022 is er extra aandacht voor de (langdurige) financiële gevolgen van Corona.

Focus op Jeugd

De kwaliteit van het jeugd- en jongerenwerk kenmerkt zich door het contact en de verbinding die zij kunnen maken met de jeugd in Capelle. De afgelopen jaren is met de invoering van de Vreedzame wijk, de Kinderlabs en het online jongerenwerk een nieuwe impuls gegeven aan de ondersteuning van kwetsbare Jeugd.

De professionals hebben de verbinding gelegd tussen de verschillende leefdomeinen te weten thuis, op straat, op school en online.

In 2021 zijn flinke stappen gezet in de samenwerking met het onderwijs. Denk hierbij aan diverse weerbaarheidstrainingen en mediawijsheid o.a in het kader van onderwijsachterstanden, toeleiding van kinderen naar het Kinderlab of naar vormen van ondersteuning of participatie.

Voor het bereik en de ondersteuning van kwetsbare jeugd is een structurele samenwerking met het onderwijs van cruciaal belang. De aanpak in het kader van de Vreedzame Wijk zal nog steviger verbonden moeten worden met (on)veiligheidsissues die spelen tussen jongeren onderling en in de thuissituatie. De focus komt in 2022 hiernaast te liggen op:

- Versterking van de in/externe samenwerking met de KinderLabs o.a. in het kader van bestrijding van (leer)achterstanden en laagdrempelige en vroegtijdige vormen van ondersteuning/hulpverlening
- Versterking van de samenwerking ten aanzien van veiligheid in de wijk
- Versterking van de samenwerking ten aanzien van ouderbetrokkenheid

Om dit te kunnen realiseren is het nodig dat de extra middelen die in 2019 en 2020 voor het jeugd- en jongerenwerk beschikbaar waren vanaf medio 2021 structureel of tenminste ook in 2022 kunnen worden ingezet.

Samenhang in Buurten en Wijken

Voor veel mensen is hun dagelijkse leefomgeving de enige omgeving waarin zij zich bevinden. Vanwege beperkte financiële mogelijkheden, slechte gezondheid of anderszins is hun mobiliteit beperkt. De kwaliteit van de buurt en wijk waarin zij wonen heeft dan ook veel impact op- en betekenis voor de kwaliteit van hun bestaan. Samenhang in buurten en wijken moet ertoe bijdragen dat bewoners deze benodigde kwaliteit ook daadwerkelijk zo ervaren.

Focus op bereikbare dienstverlening en ondersteuning

Welzijn Capelle gaat verder met de versterking van de kwaliteit van de Huizen van de Wijk en de Wijkwinkels in de stad en doet dit met betrokkenheid van de nieuw samengestelde wijkteams, met actieve bewoners en met samenwerkingspartners. De Bus on Tour wordt ingezet op plekken met een grote afstand tot een Huis van de Wijk of juist op drukke plekken (bijv. de markt) en op momenten (evenementen) waarbij veel bewoners worden verwacht. Alle inzet is gericht op het versterken van de toegankelijkheid van de dienstverlening en de ondersteuning die daarbij geboden wordt.

Focus op integraal wijkgericht gericht werken

In 2022 staat, net als in 2021, het integraal wijkgericht werken centraal. Hierbij vormen de (wijk)opgaves, de prestatieafspraken, aanpakken vanuit veiligheid, samenwerking in Capelle Verbond(en) en in de coalitie 'Samen tegen eenzaamheid', het inhoudelijk kader voor de keuzes die ten aanzien van de gewenste wijkgerichte inzet worden gemaakt. Hiernaast wordt uitnodigend en waar nodig proactief ingespeeld op vragen vanuit bewoners en hulpvragers. Tijdige signalering en toeleiding naar de juiste achterliggende voorzieningen krijgen hierbij volop de aandacht.